

Francia katonának

Bajtárs, elég volt már a harc,
Te is, tudom jól, mit akarsz!

Azt akarod csak, amit én,
Megélni már a föld színén.

Ölelni asszonyt, ha lehet
S ha van, nevelni gyereket.

Piros a hajnal neked is,
Fehér lesz egyszer fejed is.

Zöld néked is a te meződ
S neked is adnak temetőt.

S hiába mind a győzelem,
Csak idegen az idegen!

Bajtárs, tudod mit, adj kezet:
Legyünk már egyszer emberek!

...Io sono pittore

Mint mesterek a régi reneszanszban,
Mely még szívem honvágyát kelti egyre,
Én is Madonnát festettem magamban,
Hogy ballagtam a bús parnaszi hegyre.

Ruhája égbék, tengerzöld szemében
Ifjú szüzesség boldogsága csillan.
Előtte gyakran meghajolt a térdem,
A hegyen is ott láttam a magosban.

Csalódtam, ó de mért erről beszélni?
Múlt verseim e bánatról dalolnak.
A kép az kész, de hol van ő, az égi?

Az álmaim egy balga álma voltak.
Most képem bal sarkába sírva festek
Koldús barátot, aki hitevesztett.

És mégis...

Dalom halkulva szólt és ringatón,
De mélyén titkosan
Ott zsongott mégis a forradalom.

Zászlóm fehér volt, szűz, szelíd selyem,
De rajta pirosan
Világolt vérem és rejtelmesen.

Szememből ősi tűz ragyog ma is
S bár könny öntözte meg,
Ragyogni fog mély éjszakába is.

És én tudom, hogy árva temetőn,
Fáradt szívem felett
Lidérc libeg majd, hajnalt keresőn.

A mizantróp...

Én szeretem a hű teheneket,
Szemükben annyi mélabú eped.

És szeretem a fáradt lovakat,
Mikor a jászolnál boronganak.

És szeretem a víg kakast, ha szól,
Mikor gyöngy szürkül lila ég alól.

És szeretem a tücsköt, monoton
Gyászával nyárutói lombokon.

Csupán az ember, a mohó, a vad,
A gonosz ember ne bántana csak!

A szemeim

Sokat könnyeztek e szegény szemek,
Sírattak örömet és életet,
Miket hiába kerestek.

Sokat vakultak e fájó szemek
Bölcs könyvek öreg lapjai felett,
Mikből hiába tanultak.

Sokat tágultak e beteg szemek
A csodák és az örvények felett,
Mikbe szédülni szerettek.

Ma mosolyognak már e vén szemek
Túnt örömek és túnt kínok felett,
Miket örökre megáldok!

Forel Ágostonnak

Már oszlik, mint sötét köd,
A véres, tompa mámor,
Mely e világra hullott
S ötödfél szörnyű évig
A tébolyt hozta nékünk!
Már az agyak homályán
Derengni kezd a hajnal,
Egy emberibb jövő
Kijózanult világa.
A roppant kevesek közt,
Kik tiszta öntudattal
Látták a balga rontást,
Te végig ott maradtál
Jövendő orvosának,
Tanító mesterünknek!
Fogadd üdvözetünket,
Kik téged ünnepelvén
Az Embert ünnepeljük,
Az Embert, aki alkot
Az élet és igazság
Békés, szent műhelyében,
Keresve ismeretlen
Titkát örök erőknek,
Hogy ezután e földön
Ünnep legyen az élet
És mámor az igazság
S ember legyen az ember,
Szabad és boldog. Ámen.

Dal

Szabad legyen még ezt dúdolni halkán,
Csöndes panaszt, zúgó világviharban,
A Tisza partján nézni mély vizekre
És a vizekre hajló fellegekre.

Mint monitor mellett az árva bárka,
Olyan magányos szívem szomorúsága.
A bárka zöld volt, mint a jó reménység,
Most szürke, mint a vénség és a kétség!

Tavaszi szél száll, rügy bimbója pattan,
Valami kászolódik e tavaszban,
Ilyenkor sírnak gyantát fiatal fák,
Ilyenkor fáj az elmúlt fiatalság!

A tücsökre...

A tücsökre gondolk szelíden
És mosolygón, a kedves tücsökre,
Ki nyugalmas boldogan zenél majd
Fölöttem, ha fekszem már örökre.

Az egekre gondolk mosolygón
És nyugodtan, a szelíd egekre,
Melyek némán tündökölnek akkor
Fölöttem, ha int az örök este.

A mosolyra gondolk nyugodtan,
Egykedvűen, az örök mosolyra,
Mely enyém lesz majd, ha ősi bölcsőm
Általringat fénylőbb csillagokba.

Emlékek útján

Lelkem ma sétál régi városokban,
Hol ifjú voltam és szomorú voltam.

Tavaszi fényben vár a drága Várad,
Hol Annáért volt szép a dal s a bánat.

Némán borongok az öreg Pozsonyban,
Hol ifjú lánnyal vígan kóboroltam.

A csöndes Léva holdas udvarában
Túnt zongorát hall fölujjongni vágyam.

A nyárutói gazdag Újvidéken
Egy hervatag kert visszhangozza léptem.

A messze, árva Szigeten, a parkban,
Egy fát keresnék, hol szívet faragtam.

Szelíd domb alján szomorú Szokolcán
Vidéki bánat föllege hajol rám...

Lelkem ma sétál tűnt utcák nagy éjén,
Vezet az emlék, pislogó lidércfény.

Vezet a vágyam és vezet az álom
S csak temetőknek kapuit találok.

Szeged

A Tiszaparton halkán ballagok
És hallgatom, mit sírnak a habok?

E partok méla fordulójánál
Állt egyszer gögös Attila király.

E tájon, hol a két víz összeér,
Áldozott egykor dús Ajtony vezér.

Ott fönny, ahol most vén harang dalol,
Dugonics András búsuult valahol.

Mert búsulásra volt itt mindig ok,
Ugye bajtársak, ugye magyarok?

Itt Tömörkény, ott Gárdonyi lakott,
Petőfi Zoltán erre ballagott.

Megállok felhős tavaszég alatt
S míg megy a víz és az idő szalad,

Érzem, hogy az öreg Tisza felett
Az örök élet csillaga remeg.

Tegnap, holnap

A végeken, hol a magány zeng
Vihar hárfáján éneket,
Kárpátokon zokogva áment,
Magyarország,
A költőd voltam én neked!

Virrasztottam és elborongtam
És daloltam száz árva dalt,
Remélve csöndes elbukottan,
Magyarország,
Neked egy végső diadalt.

Voltam remetéd és szegényed
És száműzötted, messze, én,
Te voltál nékem álom, élet.
Magyarország,
Ha haldokolt minden remény!

Most, én anyám, hogy élsz nyomorban,
Egészen koldús, fél halott,
Soha még így tied nem voltam,
Jövő napjától piros orcád,
Szabad ország,
Én a te költőd maradok!

Testamentum

Nektek hagyom, ha innen elmegyek
E búcsúzó, jövő embereket!

Ha emlékeztek, mit daloltam én,
Ne kérdezzétek majd, ki voltam én.

Nem a pacsirta fontos, csak a dal,
Mely a nem múló, szent összhangba hal.

Én botorkáltam s botlottam sokat,
De nem szüntem dúdolni dalomat.

Szomorú volt a versem, jól tudom,
Csüggedten álltam sokszor féluton.

Én vétkem, én nagy vétkem, érzem,
Hogy nem láthatta könnyemtől szemem

Sokáig a fölpirkadó napot:
De ti ezen ne csodálkozzatok!

Ha én a gyöngyvirágos hant alatt
Nem álmodom, csak fekszem majd hanyatt,

Kívánom és ez testamentumom,
Akarom én, ez így is lesz, tudom:

Hogy meg ne értse többé senkisé, meg,
Miért vérzett el lassan a szívem,

Miért volt nekem fájó, ami szép
S a fiatalság tavaszi ízét

Miért érezte fanyarnak a szám
S az asztal végén, vidám lakomán

Mért sírtam én, mint az elátkozott:
Ne értsétek meg azt, ti boldogok!

Tavaszi éj

Feketefátylas ég alatt
Mezők és tornyok alszanak.

Alszik Milano, Moszkva, mind,
A vágyaink és bajaink.

De lenn az áldott föld alatt
A szent csírák nem alszanak.

Az örök erjedő erők,
Dúsan, vígan gerjednek ők.

Szívek hamvából ég fele
Nő, nő az Élet gyökere.

Örök törvény parancsa szól
S egy éj során száz hant alól

A sarj kikél s minden felett
Arany napunk is fölnevet!

Húsvétra

Köszönt e vers, te váltig visszatérő
Föltámadás a földi tájakon,
Mezők smaragdja, nap tűzében égő,
Te zsendülő és zendülő pagony!
Köszönt e vers, élet, örökkön élő,
Fogadd könnyektől harmatos dalom:
Szívemnek már a gyász is röpke álom
S az élet: győzelem az elmuláson.

Húsvét, örök legenda, drága zálog,
Hadd ringatózzam a tavasz-zenén,
Öröm: neked ma ablakom kitárom,
Öreg Fausztod rád vár, jer, remény!
Virágot áraszt a vérverte árok,
Fanyar tavasz, hadd énekellek én.

Hisz annyi elmulasztott tavaszom van
Nem csókolt csókban, nem dalolt dalokban!

Egy régi húsvét fényénél borongott
S vigasztalódott sok túnt nemzedék,
Én dalt jövődő húsvétjára zsongok
És neki szánok lombot és zenét.
E zene túlzeng majd minden harangot
S betölt e Húsvét majd minden reményt.
Addig zöld ágban és piros virágban
Hirdesd világ, hogy új föltámadás van!

Májusi óda

Ó emberek, az élet oly rövid,
Az utak végén az örök rög int.

Jó volna egyszer, végre, tudni már,
Hogy szomorú fejünkre itt mi vár?

Isten nevében az ember felett
Száz zsarnok ítélt és kevélykedett.

Jó volna egyszer kipróbálni még
Az Ember jussát, az Ember hitét!

Harangok, ágyúk, szuronyok helyett
Zengjen, ragyogjon már a szeretet!

Határok helyett a határtalan
Jóság, amelynek igazsága van!

Kaszárnyát, börtönt lerombolva mind,
Szárnyaljanak egekbe álmaink!

Versnek, zenének szárnyán szálljanak
Az Isten szabad sátora alatt.

Vörös májusra vígan zöldelő
Szabad májust hadd hozzon a jövő!

Legyen majális minden napodon
Ó Ember, hittel én ezt dalolom.

Hittel, reménnyel május ünnepén,
Ó Ember, Testvér, be szeretlek én!

Terzinák

Móra Ferencnek

Az életútnak épp közép felén,
Ha visszanezünk, pajtás, a sötétbe,
Különös dolgot látunk, te meg én:

Mögöttünk elmúlt napjainknak éje
És benne holdvilág gyér mosolyával
Fiatalságunk balgatag reménye.

Az én szívem már emlékezni áttal,
De azt tudom, hogy élőbb mind az emlék,
Mint életem, amit nem éltem által.

Csak készülődtem, hogy majd egyszer elmék
A napos és virágos oldalára,
De nem láttam mást, csak a naplementét.

Te is az ódon könyvtárnak zugába
Bújtál, ha künn a tavasz csókja égett
És este írtál, sokat és hiába.

Mert ólomerdők erdeje mi végett,
Ha meghúzódni sem tudsz benne végül
És újság rongya lesz minden, mi élet?

Mi marad itt meg végső menedékül
Az élet elfáradt Robinzonának,
Ha a vihartól minden álma szétdül?

- Egy jó szivar tán s egy szép, büszke bánat?

Békét!

A jobb világról, boldogabb világról
Szavalsz, szavalsz, szent forradalmi mámor.

És egyre szürkébb lesz e szürke élet
És örömünk, mint vert had, messze széled.

És boldogságunk sápad, mint fogyó hold
És föld alá megy minden, ami jó volt.

Kivándorolni innen, ó de merre?
Elmenni, mint a felleget, tengerekre?

Mint a daru, ha őszi jön és ha köd jön
S valami messze, nem járt, tiszta földön,

Az Indiákon vagy a szűzi holdban
Mindent feledni boldog elhagyottan,

Véres kezünket csillagfény hűsége
Áztatni és zokogni: béke, béke!

Nyárai Antalnak

A homlokunkon hervadt venyigével
Már nem köszöntjük a kelő napot
S rakétáinktól nem ragyog az éjjel,
Csak tűnt öröm könnyharmata ragyog.

Az élet tegnap oly telt serlegéből
Üröm tekint már s gond seprűje néz
S te jössz elénk a gazdag messzeségből,
Boldog szigetről, bátor tengerész.

Te jössz felénk és fiatal borággal
S dús borostyánnal mosolyog fejed
S szemedből a mi tűnt napunk nevet

És szavaidban álmunk vágya szárnyal,
Szabad vígan e szürke táj felett
S elmúlt nyarakból hoz üdvözlöt.

Szerenád

Balkonodra szállt a néma est,
Ez a nagy, bús fekete madár
S eltakarta szőkeségedet.

Gubbasztva az álmaidra vár,
Álmaidba hadd szőjem dalom,
Minden szála arany, puha szál.

Mosolyogj, mint holdsugár a tón,
Bús szavaim fellegét feledd,
Lelkedet ma lágyan ringatom

S várom a hajnalt, nővéredet.

Szerelem?

Én nem tudom, mi ez, de jó nagyon,
Elrévedezni némely szavadon,
Mint alkonyég felhőjén, mely ragyog
És rajta túl derengő csillagok.

Én nem tudom, mi ez, de édes ez,
Egy pillantásod hogyha megkeres,
Mint napsugár ha villan a tetőn,
Holott borongón már az este jön.

Én nem tudom, mi ez, de érzem,
Hogy megszépült megint az életem,
Szavaid selyme szíven símogat,
Mint márciusi szél a sírokat!

Én nem tudom, mi ez, de jó nagyon,
Fájása édes, hadd fájjon, hagyom.
Ha balgaság, ha tévedés, legyen,
Ha szerelem, bocsásd ezt meg nekem!

Hiába...

Uram, ki bennem élsz, örök mementóm,
Tudom, tudom, hogy sátraid mi szépek,
Tudom, hogy bennük béke s fény az élet
S hogy testem véred megváltotta templom.

Tudom, tudom. Kitárom két karom
Feléd, örök fény és szemem, e tört szem
Reád tekint a gyászban és a ködben
S téged keres sírón, félig vakon!

Uram, de tagjaim törvénye mást vall
És néha, tavasz táján, bús varázssal
Megejt egy illat, egy hang, egy tekintet.

S a vérem, mint a megveszett szelindek,
Rohan tüzes sebével élni, marni,
Egy áldott ölben kínos kéjbe halni!

Szóke fény

Mélázgatok egy szőke koszorún,
Mert szőke mind, akit fájón szerettem,
A szőkeségük tört át száz borún
És tündökölt száz éjszakán felettem.

És szőke volt, ki egyszer szeretett,
Mint holdfény átragyog egy őszi estét
A ködbe temetett tarlók felett.
Ó holdam lángja: bánatos, nagy emlék!

Csillogjatok csak, szőke koszorúk,
Ma minden színetek, mely rám derengett,
Alázatos halványan elborul
Berenicémnek szőkesége mellett.

Ki tudja?

Káprázat ez: a régi májusoknak
Szűz orgonái nyílnak újra ki
És mint a sírból a fehér halottak,
Támadnak lelkem bágyadt vágyai.

A férfi gordonkáján visszazendül
A fiatalság fojtott dallama,
Mint ahogy alvó kerteken keresztül
Rügybontó május surran újra ma!

Valaki újfent szólongatja párját,
A dal a régi, fájó és örök,
Vesztett örömök legszebb örömök!

Ki tudja, milyen éjek éje vár ránk,
De addig, sírok és romok felett
Én énekelem az életemet!

Fejfa 1919

Tavasza van újfent. Ady Endre fölött
Violák, rózsák, nárciszok éke nő
És forradalmas lelke napján
Érik vetésed, arany jövőd.

Tán jól van így ez. Szent szomorú szíve
Termő erőnek jobb ma rögök ölén,
Mint megszakadni néma kínban
Gyászmagyarok setesutaságán.

Mert dal, remény mind szörnyű korai volt,
Szép bánatunk, új harcunk errefele,
Korán kezdtünk csatázni, sírni
És kora sír a legilletőbb itt.

Tavasza van újfent. A bihari hegyek
Nem ekhózzák ma énekedet, Ady,
A Szajna partja erre küldte
Mostoha népeit Afrikából.

Tavasza van újfent. Ó legyen is tavasz!
Viruljon asszony, orgona, fény, öröm,
Csak Ady Endre forró szívét
Földi - ó jaj - hűs, fekete föld már!

Consolatio

Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek,
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csöndesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.

Emlékük, mint a lámpafény az estben,
Kitündököl és ragyog egyre szebben
És melegít, mint kandalló a télben,
Derűs szelíden és örök fehéren.

Szemünkben tükrözik tekintetük még
S a boldog órák drága, tiszta üdvét
Fölisza lelkünk, mint virág a napfényt
És élnek ők tovább, szűz gondolatként.

Ocskay Kornélnak

A hold az égen még a régi, tünde,
Szomorú holdunk, hűvös és derűs
S a végtelen nyugalmat a nagy űrbe
Még hinti rajta az ős hegedűs.

A Tisza még a régi, ballagó társ,
A fellegek is még a régiek,
De hol maradtak el a régi órák,
Mikor búsultunk s nem tudtuk, minek?

A hangodat iszom, mint drága óbort,
Kornél s szívembe száll a régi hóbort,
A szent, a tiszta, bánatos, nemes.

Mint kagyló ajkán tenger végtelenje,
Szép ifjúságunk zeng, bűg vissza benne...
Dalolj, dalolj, varázsló énekes!

Hermia

Mi szebb: bokáid karcsú íve tán,
Vagy vállaid vonagló vonala,
Ivor fogad az ajkad bíborán
Vagy a szemed, e halvány ibolya?

Mi jobb: ha látlak lassan lejteti
Fénylő színen, mint hattyút nyári tón,
Vagy erkélyed homályán sejteni
Az árnyadat az éji kárpiton?

S mi édesebb bű: elgondolni fájón,
Hogy nélküled suhant el ifjuságom,
Mely olyan árva és örömtelen volt?

Vagy, hogyha majd a hús hantokba fekszem,
Örök sötétben is kéklík felettem
Szemed derűje, mint a nyári mennybolt?

Nászút

A bánatommal, e hű útitárssal
Elindulok majd s megnézem Velencét,
Hol tenger és ég a szemedre rávall
És akkor, egyszer tán boldog leszek még.

Köszöntöm majd a márvány palotákat,
Melyek láttodra alkonyfénybe gyúltak
S a tengert, amely megcsókolta vállad
S ringatta lágyan szőke koszorúdat.

És megnézem a régi mestereknek
Száz remekét, amelyen elmerengett
Tekinteted, mint csillag a homályon

S azóta szebb e sok, sok boldog álom
És szőkébbek a Bellini Madonnák
És derűsebb a dantei mennyország.

Titkos értelmű rózsza

Lehet, hogy soha ki nem ejtem,
Mít boldog fájón rejt a lelkem.

Mint gyémántot a szürke tokban,
Hordom e kincset mély titokban.

Szent e titok s e némaság szent,
A sírban mondok rája áment.

De szemeimben ott lobogsz majd
S te adsz ajkamra hosszú sóhaj.

A vérem lángra tőled lobban
S virágot nyitsz haló poromban.

Magányos és fekete rózsát
És - nélküled nem lesz mennyország!

Tájkép

Dermedten állnak a halotti csendben
Fekete nyárfák füledt ég alatt.
A csillagok szeme szikrázva rebben,
A Tisza mély opálja hallgatag.

Valami titkot súg a végtelenség
S a nyárfasorban tikkadt vágy zokog,
Az életem oly szép s bús, mint egy emlék:
A hangod bársonyára gondolok.

Gazdag szegénység

A szegénységem kincsét, árva kincsem
Ne bántsá senki, ezt kérem szeliden:

Hogy nyugodt szemmel nézhessem az égnek
Panorámáját, amíg búban élek,

A csillagok nagy tűzjátéka fényét,
A hold világát, e szép, égi békét,

Viola felhők bárkáit az estben,
Amint rajtuk a semmiségbe lebben,

A füzesek mély bánatát az éjben,
Nyárfák ezüstjét fekete fehéren.

Mindent odaadtam nektek, ami szép volt,
Versekbe szőttem. Életem ezért volt.

Enyém csak egy nagy honvágy, méla, csendes.
Ne nyúljatok a meztelen szívemhez.

A démonhoz

Alszol, de élsz! Tudom, tudom jól.
Te szálltál ki a mámoromból
Egy szürke szerda hajnalán,
Te gyújtogattál bús agyamban,
Míg néztelek dermedt riadtan
S jajgatva hívtam az anyám!

Alszol, de élsz! Te vársz a borban,
Ha majd tiportan lenn a porban
Üvöltöm: minden elveszett!
Te vársz sötéten és ragyogva
És elborult nagy homlokomra
Vöröslőn írod föl neved!

Alszol, de élsz! Az éji csendben
Fölébredsz és megállsz felettem,
Szívemre szorítod kezéd.
Rád ismerek, mester, követlek
S a csendes és bús örületnek
Pallóján indulok veled!

Alszol, de élsz! Most néha ébredsz
És versek lázas üteméhez
Vered a taktust, csendesen,
De egyszer, egyszer, szörnyű, tompa
Taglóval sujtasz homlokomra
S kioltod tündöklő szemem...

Szép csendesen

Meggyógyulok még, oly jó hűs az éj lenn.
A szívem is eláll a csönd ölében.

Meggyógyulok még, nem fáj majd az édes,
Gyönyörrel égő féltésem, ha éj lesz.

A gyöngyvirágok s jázminok felettem
Vígán virulnak majd a síri kertben.

Te tündökölsz szépen tovább a napban
És elfelejted rég, hogy elmaradtam.

A dalaim új ajkon újra zengnek
Mulandó fájást és örök szerelmet.

Folyik tovább a bús, víg földi játék,
Vagy ajkam lenn is a csókodra vár még?

